

NENÍ ŠPROCHU...

Drby, klepy, pomluvy. Ano, ano, na první pohled to vypadá jako bonbónky z jednoho pytlíčku. Jenže není tomu tak. Co já si už nalámala hlavu definicí jednotlivých pojmů!

Třeba drb. Pikantní informace skandálního charakteru? No dobrá, ale jestliže má sousedka poměr se svým podnájemníkem, je to sice pikantní, ovšem skandál by to byl teprve tehdy, kdyby podnájemníkovi bylo šestnáct. Pakliže kolega zdědí po strýci ve Vídni dva domy, je to skandál, poněvadž si takové štěstí vůbec nezaslouží, ale zase na tom není nic pikantního. Pikantnosti by napomohlo, kdyby ty domy byly veřejné. A dnes už ani to ne. Božítku, tak já nevím.

Přesto se přikláním k mínění, že základem drbu je nová, překvapivá, leč pravdivá skutečnost lechtivého zabarvení. Drb, který se nezakládá na pravdě, není drb, nýbrž pomluva, a drb prostý vší lechtivosti může být vším možným od novinky až po katastrofu. (Viz hlášky o zvýšení cen energie.)

Nuže, dejme tomu, že paní Julínková si jde vyškemrat prázdnou škatuli do skladu zelinářské prodejny a spatří paní Houbelesovou, jak se mrouská s vedoucím až tam vzadu mezi banány, celá rozhicovaná, jako by i ona právě přibyla z tropů. Drb je

na světě. Drb jako fík. Jen považte – kolem dokola metráky banánů a Houbeleska s vedoucím ausgerechnet rvou zakázané jablko!

Co teď? Jak s tím čerstvým, ještě teplým drbem naloží šťastný očitý svědek? Nu, je-li Julínková žena, pro niž je pravda vším, která neprahne po ničem jiném, než aby pravda vyšla na povrch jako olej nad vodu, letí s drbem jako s keserem a vyklopí ho, nedbajíc rizika, Houbelesovi. Tak dlouho si brala příklad z pravdomluvného Husa, až je z ní husa. Pokud není ochotna trpět za pravdu až do upálení, spokojí se tím, že pohladí malého Houbelesa jdoucího ze školy a slzavě řekne: „Ty chudáčku malej, ty za to nemůžeš, že je maminka coura, vid’?“

Bohužel většina Julínkových má k pravdě vztah tak vlažný, že pomine oba Houbesky a roznese drb pouze po zbývajících partajích, spoléhajíc na to, že nebezpečné dílo za ni vykoná někdo jiný.

Může se ovšem stát, a jsou takové smutné případy, že paní Julínková obdrží žádanou krabici, a nespatriвши nic závadného, táhne se smutně k domovu. Tu pak ze zoufalství upřede senzační odhalení z dohadů a mlhavých kombinací, jelikož klep potřebuje k životu jako diabetik inzulín. Zrodí se pomluva. Zavrženíhodná věc, jistě. Ale nemyslete, má i své světlé stránky. Na mnohou pomluvu mne se týkající vzpomínám radostně. Tak třeba před pár lety...

Rodičům kolegy mého syna opravoval řemeslník domek, a zvěděl, že mají potomka novináře, politoval je, rka, že novináři jsou sviňáci. On prý jednoho zná, mladíka ještě, a ten jezdí za postarší herečkou na chalupu do N., kde se spolu beze studu producují, hanba povídat.

Jémine! Škoda že mně pro radost nedodal: „Dyť by to mohla bejt jeho matka!“ Ukázalo se totiž posléze, že mluvil o mně a mém synovi. Víte, jaká pýcha se mě zmocnila při pomyslení, že ještě existuje člověk, který věří, že mohu urvat zajíce?

Nuže, dejte se pomlouvat a nehněvejte se. Klidně se nechte obdařit skandálním poměrem, nemanželským dítětem, podivným dědictvím, a třeba i obcováním se Satanem. Vždyť my bychom si ty klepny měly předcházet, protože teprve tehdy budeme definitivně odbyté, až nebudeme nikomu stát ani za pomluvu, ani za drb.

Já nevím, co budu dělat. Zřejmě si na to najmu člověka.

DŽENTLMENI BEZ MOTÝLKŮ

Jest taková usance ve světě, že skutečná dáma smí se stýkati pouze s džentlmeny. Žena, jež by byla spatřena, jak vchází do restaurantu s hulvátem, do divadla s neotesancem a na ples s primitivem, mohla by napříště z titulu dámy vcházet jedině do jistých sociálních zařízení.

Přihlíženo k této situaci, mají české dámy, toužící vstoupit do Evropy po boku džentlmena, značně ztíženou pozici. Stalť se u nás během minulých let džentlmen vzácným, ohroženým druhem. A přece pamatují doby a místa, kde se džentlmeni vyskytovali v hojném počtu. Na jeviště přicházeli pánové Svatopluk Beneš, Eduard Dubský, Václav Voska, Stanislav Fišer i jiní a v anglických konverzačních hrách usedali na okraj židle, kolena u sebe, že by stéblo neprotáhl. Plynuly dlouhé minuty, vtipné repliky létaly vzduchem lehounce jako mýdlové bubliny, a se stejnou lehkostí udržovali zmínění pánové vzpřímené držení těla a lakýrky těsně jednu vedle druhé.

Když se dnes rozhlédnu v tramvaji, metru nebo ve vlaku po sedících mužích, nemohu se ubránit dojmu, že byli – oproti džentlmenům – přírodou obdařeni něčím navíc. Sedají totiž s koleny roztaženými tak široce, že člověk puká závistí nad tím, jak

jim fungují kyčelní klouby. Tři tací mužové vedle sebe dokážou beze zbytku zabrat lavici pro šest osob. Ani vetchá stařenka požehnaného věku je nepřiměje, aby změnila úhel, který svírají jejich kolena. Domnívám se tudíž, že ti výtečníci chovají mezi pravou a levou nohou vzácného motýla a život zasvětili poslání pronést ho našim surovým světem neporušeného.

Ač to musí být tíživý závazek, ti muži jej přijali s obdivuhodným odhodláním a statečností. Nepodlehnu slabošsky prosebným očím chatrného důchodce, nezakolísají při pohledu na vzedmuté břicho nastávající maminky. Jejich poetické duše mají na zřeteli toliko pel motýlích křídel.

Byli k tomu možná už vychováni. Zatímco nás, holčičky, matky od dětství nabádají, abychom držely kolena pěkně u sebe, chlapečům třeba šeptají: „Ládíčku, nezapomeň, že pořádný mužský musí mít mezi koleny aspoň sedmdesát centimetrů luftu! Jinak z tebe chlap nebude!“

A Ládíček se činí, neboť nejen motýl, i on má rád své pohodlí.

Plyne z toho naučení. Chytíte-li, milé dámy, na pasece motýlka, dobře se rozhlédněte, jestli není v dohledu pár obnošených botasek. Pokud ano, nechtyly jste motýlka, nýbrž chlapa. Ani v sálech s křišťálovými lustry nedoufejte, že vás takový motýlek dovede k džentlmenovi. Neboť džentlmeni motýlky vůbec nemají – leda pod bradou.